

РЕШЕНИЕ

№ 5238

гр. София, 03.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 19.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **543** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145–178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.84, ал. от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на М. Г. А., гражданин на И., с ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 4660/05.08.2019г. на председателя на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет на Република България, с което на жалбоподателя е прекратен хуманитарен статут, предоставен му с решение № 301/15.06.2011г. на председателя на ДАБ.

В жалбата се твърди, че М. Г. А., след изтичането на документите му за хуманитарен статут „не е подал съответните документи за издаването на нови“, което ДАБ неправилно тълкува като мълчалив отказ от предоставената международна закрила. Неуспешно бил търсен по постоянния си адрес, за да бъде уведомен за започването на производството за прекратяване на статута, но не бил открит. Законът изисквал нежеланието да бъде заявено изрично, за което нямало данни. Касаело се за пропуск, лицето живеело тук повече от десет години и нямало противозаконни деяния. За известно време бил приведен в Дома за временно настаняване на чужденци (СДВНЧ) и съвсем не могъл да получава на адреса си каквато и да било кореспонденция. В съдебно заседание пълномощникът на жалбоподателя, адв.К., допълва, че доверителят му многократно е отказвал да даде съгласие да бъде върнат в страната си по произход. Ответникът – председателя на ДАБ, в отговор (л.101-102) чрез юрисконсулт Д., счита жалбата за недопустима. Решението било връчено при условията на чл.76, ал.5 от ЗУБ

и жалбата се явявала просрочено. При евентуална допустимост на жалбата, счита същата за неоснователна. В съдебно заседание, чрез юрисконсулт Х., моли съда да отхвърли жалбата. В ДАБ се водел само постоянният, но не и настоящият адрес. Счита, че жалбата е просрочена и производството следва да се прекрати. Ако пък се приеме, че жалбата е допустима, то тя се явявала несъстоятелна, тъй като за пет години жалбоподателят следвало да поднови личната си карта.

Прокурор М. от Софийска градска прокуратура счита жалбата за просрочена и недопустима, а в случай, че е допустима – за неоснователна.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна и правна страна следното:

От фактическа страна:

С решение № 301/15.06.2011г. на председателя на ДАБ (л.55-57 от делото) на жалбоподателя е бил предоставен хуманитарен статут. В това производство с молба-декларация (л.55) чужденецът посочил като свой следния адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес].

След справка през 2018г. в Автоматичната информационна система (АИС) от ДАБ било установено, че лицето не е подновило издадените му удостоверение за пътуване зад граница на чужденец и лична карта на чужденец, и двете валидни до 22.06.2014г.

С писмо от ДАБ от 05.10.2018г. (л.50-53) до Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството е изискана актуална информация за постоянния и настоящ адрес на група чужденци, сред които жалбоподателят е под № 2.

С писмо от 16.10.2018г. (л.42-43) от Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) до ДАБ е изпратен списък (л.44-47) с постоянните и настоящи адреси на лицата. Жалбоподателят отново е под № 2. Като негов постоянен адрес е посочен същият адрес в[жк]. Като негов настоящ обаче е посочен друг, сходен адрес, в същия квартал, блок, вход и етаж, като единствената разлика е номерът на апартамента – ап.42, вместо ап.43.

С решение № 3695/21.11.2018г. на ДАБ (л.37) е образувано производство за прекратяване на хуманитарния статут на лицето, с посочено основание на решението – чл.78 от ЗУБ - наличие на нови данни, даващи основание за преразглеждане на предоставен статут във връзка с чл.17, ал.1, т.2 от ЗУБ – „чужденецът заяви, че не желае повече да се ползва от предоставената му международна закрила“ (в редакцията на закона към датата на решението, ДВ, бр. 80 от 2015г., в сила от 16.10.2015г.).

От ДАБ е изпратено писмо от 29.11.2018г. (л.41) до 03-РУ СДВР при МВР, (получено в МВР на 05.12.2018г., видно от копие на писмото на л.33) с искане за извършване на проверка за това дали лицето живее на адреса [населено място],[жк], [жилищен адрес] ап.43.

В отговор на горното, от полицейски инспектор Т.Н. е изготвена докладна записка от 11.12.2018г. (л.34), за това, че след разпит на лице, Б.И., живеещо в ап.43, било установено, че чужденецът не живее и не е известен на този адрес.

От ДАБ е изпратено писмо до чужденеца, видно от пощенска обратна разписка (л.36) от 17.01.2019г., отбелязване в горния край на листа, че писмото съдържа решение № 3695/21.11.2018г. Посоченият в обратната разписка адрес е този с ап.43.

На 01.02.2019г. в ДАБ е получено писмо (л.35) от Държавна агенция „Национална

сигурност“, за това, че ДАНС не възразява да бъде прекратена предоставената на лицето международна закрила.

Изготвено е предложение от 11.04.2019г. (л.30-31) от главен експерт при Районно-приемателен център на ДАБ О. купел, С., Кр.И., до председателя на ДАБ, за прекратяване на хуманитарния статут. В предложението като настоящ адрес на чужденеца е посочен този с ап.43.

Въз основа на горното административният орган е издал оспореното решение (л.28-29). В него, след като е изложен описаните по-горе факти и обстоятелства, органът е изложил мотиви, че „по своята същност действията на чуждия гражданин представляват мълчалив отказ от предоставената международна закрила и са израз на неспазване на законодателството ...“ От преписката се установявало, че „непредприемайки навременни действия за подновяване на личните документи, иракският гражданин реално не се възползва от предоставения му хуманитарен статут.“ И още „Посочените конклюдентни действия се приемат като волеизявление на чужденеца по чл.17, ал.1, т.2 от ЗУБ, а именно, че същият не желае повече да се ползва от предоставената му международна закрила.“ В решението като постоянен адрес на лицето е посочен този с ап.43.

С писмо от 09.08.2019г. (л.27) на чужденеца е изпратено съобщение за решението. Съобщението е изпратено до адреса с ап.43. Писмото е „непотърсена“ (пратка), видно от пощенска разписка (л.26) и върнато на 05.09.2019г.

От писмо до съда (л.118-119) от 20.03.2023г. се установи, че чужденецът е пребивавал в СДВНЧ в периодите (само относимите) от 02.10.2019г. до 15.05.2020г. и от 19.02.2021г. до 05.10.2021г. като са приложени и съответните заповеди за това и приемо-предавателни протоколи за лицето (л.120-132). При последното освобождаване на лицето от СДВНЧ му е издадена служебна бележка от 05.10.2021г. (л.133), в която е посочено, че „чужденецът ще пребивава на адрес: О. купел, [улица]“.

След изискване от съда, по делото е получено писмо от 29.05.2023г. (л.168) Дирекция „Миграция“ МВР, според което лицето е с постоянен и настоящ адрес: [населено място],[жк],[жилищен адрес] ап.42 още от 08.07.2011г.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата – съдът намира, че същата е допустима, тъй като в административното производство, включително за връчване на оспореното решение, лицето е било търсено само по постоянния си адрес (ап.43), но не и по настоящия (ап.42), така както тези адреси са отразени в справката от МРРБ от 16.10.2018г. ДАБ е разполагала със справката още преди постановяване на оспореното решение, поради което е неоснователно възражението, че в агенцията се пазели данни само за постоянния адрес. Като не е потърсил адресата на акта по настоящия му адрес, административният орган не е изпълнил задължението си по чл.18, ал.8, т.1 от АПК и актът не може да се счита за връчен при условията на чл.76, ал.5 от ЗУБ. Съдът счита същия за връчен от получаването му от пълномощника на жалбоподателя, адв.К., на 29.12.2022г., видно от пощенско клеймо на л.9. Извън това престоите на чужденеца в СДВНЧ се явяват ирелевантни, доколкото са значително по-късно от първоначалното изпращане на съобщението за решението.

При разглеждане на жалбата по същество, съдът намира същата за основателна.

Решението е издадено от компетентен орган съгласно чл.78, ал.5 от ЗУБ –

председателя на ДАБ, спазени са изискванията на форма и реквизити на чл.59 от АПК.

Съдът намира обаче, че решението противоречи на материалния закон и на целта на закона.

Съгласно посоченото в решението основание за отказ - чл.17, ал.1, т.2 от ЗУБ в редакцията към издаване на отказа -ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г., предоставената международна закрила се прекратява, когато чужденецът заяви, че не желае повече да се ползва от предоставената му международна закрила.

Административният орган е приел, че непредприемайки действия по подновяване на личните си документи, чужденецът „реално не се възползва“ от статута си. Всъщност, чужденецът реално ползва статута си чрез самото си пребиваване в страната. Статутът се предоставя с решението на ДАБ, а личните документи имат само удостоверяващ характер, без наличието им или актуалността им да е условие за ползването на статута и произтичащите от него права.

Административният орган е приел също така, че чрез конклюдентни действия чужденецът е заявил, че не желае да се ползва от международна закрила. Съдът намира този извод за тълкуване в противоречие със закона. Първо, конклюдентни действия са само тези, на които законът придава действие, равностойно на изричното волеизявление. Нещо, което отсъства в нормата на чл.17, ал.1, т.2 от ЗУБ както общо за такива действия, така и конкретно за неподновяването на документи. А и няма никаква правна и житейска логика неподновяването на документи, при това такива, които само удостоверяват, а не предоставят правата, да е равностойно на отказ от самите права. Освен това нормата, в съответната ѝ приложима към отказа, редакция използва изразът „заяви“, което означава, че волеизявлението за нежелане за ползване от предоставената закрила следва да е изрично. Понастоящем тази хипотеза е предвидена в т.7 на разпоредбата и гласи чужденецът "недвусмислено се е отказал от това да бъде признат за лице с предоставена международна закрила в Република България". И двете редакция на аналогичната хипотеза на отказ от предоставена закрила изискват този отказ да е в резултат на ясни и активни действия на чужденеца, негово изрично заявление пред ДАБ, че не желае вече да се ползва от закрилата, каквото изрично волеизявление няма в разглеждания случай.

Действително, чужденецът е проявил безотговорност/бездействие като в твърде дълъг срок не е подновил личните си документи. За това той може да носи административна отговорност (глоба) по съответния закон, който изисква подновяване на личните документи след определен срок, което обаче е извън компетентността на ДАБ по международна закрила и извън предмета на настоящото производство. Прекратяването на международната закрила не може да средство за налагане на отговорност, а се основава на точно изброени хипотези, разписани в чл.17 от ЗУБ като настоящата, неправилно приложена, зависи от волята на чужденеца, може да се приложи само при изрично негово заявление в тази посока.

Освен непредприемането на действия за подновяване на личните документи, по делото няма данни, а и не се твърди в оспореното решение и изобщо в производството от административния орган, нито се събраха доказателства за това, чужденецът да е правил пред органа или по друг начин някакво изявление, че не желае повече да се ползва от предоставения му хуманитарен статут, нито че е търсил закрила в друга страна или да се е връщал в страната си на произход.

С оглед всичко изложено по-горе, съдът намира, че жалбата е основателна и оспореното решение следва да бъде отменено.

Жалбоподателят не е предявил искане за присъждане на сторени по делото разноски.

Воен от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, предл. второ, Административен съд София-град, I-во отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 4660/05.08.2019г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Република България, с което на Спален вагон "бизнес класа" е прекратен хуманитарен статут, предоставен му с решение № 301/15.06.2011г. на председателя на ДАБ.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба до Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: